

RIKSDAGENS SVAR 22/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om Sameområdets utbildningscentral

Ärende

Regeringen har till 2009 års riksmöte överlämnat sin proposition med förslag till lag om Sameområdets utbildningscentral (RP 108/2009 rd).

Beredning i utskott

Kulturutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KuUB 1/2010 rd).

Beslut

Nu församlade riksmöte har antagit följande lag:

Lag

om Sameområdets utbildningscentral

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Läroanstaltens syfte

Sameområdets utbildningscentral är en statlig läroanstalt som hör till undervisningsministeriets ansvarsområde.

Utbildningscentralens syfte är särskilt att höja samebefolkningens yrkeskunnighet, ordna utbildning som motsvarar näringslivets behov inom samernas hembygdsområde och främja sysselsättningen i området samt bevara och utveckla den samiska kulturen.

För att förverkliga detta syfte ordnar utbildningscentralen yrkesutbildning och undervisning i samiska och samisk kultur samt producerar och utvecklar läromedel, webbaserad undervisning och andra stödtjänster för detta ändamål.

2 §

Läroanstaltens hemort och undervisningsspråk

Utbildningscentralens hemort är Enare kommun.

Utbildningscentralens undervisningsspråk är finska och samiska.

3 §

Yrkesutbildning

På den grundläggande yrkesutbildning som ordnas vid utbildningscentralen tillämpas lagen om yrkesutbildning (630/1998) och på den yrkesinriktade tilläggsutbildning som ordnas lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), om inte annat följer av denna lag.

4 §

Undervisning i samiska och samisk kultur

Rektorn och lärarkåren utarbetar en plan för studiehelheterna för samiska och den samiska kulturen, deras omfattning, undervisningens mål samt centrala innehåll och uppläggning samt bedömningen av de studerande. Direktionen godkänner planen.

Med beaktande av samebefolkningens kompetens- och bildningsbehov kan undervisning vid behov även förläggas utanför utbildningscentralens hemort.

5 §

Utvecklings- och serviceverksamhet samt produktion av läromedel

Utbildningscentralen kan ordna utvecklings- och serviceverksamhet som stöder utbildningen och har samband med den. Förutom sådana läromedelstjänster som avses i 1 § 3 mom. kan utbildningscentralen även producera och utveckla stödmaterial för den grundläggande undervisningen i samiska.

För utbildning och utvecklings- och serviceverksamhet samt läromedelstjänster kan avgift tas ut. Avgifterna bestäms med iakttagande av vad som i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) föreskrivs om avgifter för offentligt rättsliga prestationer.

6 §

Samarbete

Utbildningscentralen ska samarbeta med utbildningsanordnare, läroanstalter och högskolor som är verksamma på samernas hembygdsområde samt med övriga utbildningsanordnare, läroanstalter och högskolor som meddelar samebefolkningen undervisning.

7 §

Rättigheter och skyldigheter för dem som studerar samiska och samisk kultur

På antagning av studerande som studerar samiska och samisk kultur ska 27 § 1—3 mom. i lagen om yrkesutbildning tillämpas.

Bestämmelser om de studerandes rätt till en trygg studiemiljö finns i 28 § i lagen om yrkesutbildning. Den plan samt de ordningsregler eller andra ordningsbestämmelser som avses i paragrafens 2—4 mom. är gemensamma för de studerande som avses i 3 och 4 § i denna lag.

8 §

Studiesociala förmåner för dem som studerar samiska och samisk kultur

De studerande som studerar samiska och samisk kultur i en utbildning som räcker minst en termin beviljas studiesociala förmåner i enlighet med 37 § i lagen om yrkesutbildning. Av andra studerande får avgifter för material, måltider och inkvartering tas ut. Undervisningen är avgiftsfri. Avgifterna bestäms i tillämpliga delar med beaktande av vad som i lagen om grunderna för avgifter till staten föreskrivs om avgifter för offentligt rättsliga prestationer. Närmare bestämmelser utfärdas vid behov genom förordning av undervisningsministeriet.

Om en i denna lag avsedd avgift som tas ut hos en studerande inte har betalats på förfallodagen, får årlig dröjsmålsränta debiteras från förfallodagen i enlighet med räntelagen (633/1982). Avgiften får utsökas utan dom eller beslut i enlighet med lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

I fråga om bidrag för de resekostnader som de studerande åsamkas samt om studiestöd föreskrivs separat.

9 §

Direktion

Vid Sameområdets utbildningscentral finns en direktion. Utbildningsstyrelsen förordnar högst åtta medlemmar till direktionen för högst fyra år i sänder. För var och en av dessa utses en personlig ersättare. Lärarna i huvudsyssla, de övriga anställda och de studerande utser var och en bland sig en medlem i direktionen och en personlig ersättare för denna för direktionens mandatperiod. Mandatperioden för de studerandes representanter kan avvika från övriga medlemmars mandatperiod. Majoriteten av direktionen ska representera samebefolkningen och utses på sametingets förslag. Minst en av direktionens medlemmar och hans eller hennes ersättare ska representera kommunerna inom samernas hembygdsområde.

Utbildningscentralens direktion svarar utöver skötseln av i denna lag föreskrivna uppgifter även för anordnandet och utvecklingen av undervisningen. Direktionen ska följa utbildningsbehovet inom samernas hembygdsområde och för samebefolkningen och ta initiativ till utbildning, undervisning och övrig verksamhet enligt denna lag. Närmare bestämmelser om direktionens sammansättning, tillsättandet av den och behandlingen av ärenden utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om direktionens uppgifter ingår i den instruktion som avses i 12 §.

10 §

Delegation

För att främja yrkesutbildningen samt upprätthålla och utveckla kontakter mellan utbildningscentralen och arbetslivet liksom andra nödvändiga kontakter kan utbildningscentralen ha en delegation, vars sammansättning och uppgifter bestäms närmare i den instruktion som avses i 12 §.

11 §

Elevkår

Utbildningscentralen har en elevkår. Till den kan studerande inom den grundläggande yrkesutbildning som avses i 3 § höra. Till elevkåren kan också studerande inom den yrkesinriktade tilläggsutbildning som avses i 3 § och studerande som avses i 4 § höra, om de studerar vid utbildningscentralen åtminstone en termin. Elevkårens uppgift är att främja samarbetet mellan de studerande. Elevkåren för de studerandes talan enligt 36 § i lagen om yrkesutbildning. Beslut om hur elevkårens verksamhet organiseras fattas av direktionen.

12 §

Instruktion

I utbildningscentralens instruktion ska det föreskrivas närmare om de allmänna grunderna för anordnandet av utbildningen samt om förvaltningen, förvaltningsorganens och personalens uppgifter, delegationen, elevkåren och annan intern verksamhet. I instruktionen föreskrivs dessutom om de allmänna grunderna för anordnandet av undervisningen i samiska och samisk kultur. Instruktionen godkänns av utbildningscentralens direktion.

13 §

Rektor och övrig personal

Utbildningscentralen har en rektor som utnämns av direktionen. Rektorn leder verksamheten vid utbildningscentralen och ansvarar för att de uppgifter utbildningscentralen ålagts sköts framgångsrikt och med hög kvalitet samt fullgör andra uppgifter som enligt denna lag ankommer på rektorn. Rektorns uppgifter bestäms närmare i instruktionen.

Vid utbildningscentralen finns lärare och annan personal som behövs för centralens verksamhet. Personalen står i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande till staten.

Utbildningscentralens lärare och övriga personal utnämns eller anställs av rektorn. Lärare som utnämns tills vidare eller för mer än ett år utnämns dock av utbildningscentralens direktion.

14 §

Behörighetsvillkor för rektorn och undervisningspersonalen

Bestämmelser om rektorns och undervisningspersonalens behörighetsvillkor finns i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (986/1998).

Utan hinder av vad som föreskrivs i 1 mom. ska rektorn ha minst goda muntliga och skriftliga kunskaper i samiska. I fråga om ådagaläggandet av kunskaper i samiska iaktas i tillämpliga delar lagen om allmänna språkexamina (964/2004) och statsrådets förordning om bedömning av kunskaper i finska och svenska inom statsförvaltningen (481/2003).

Undervisningsministeriet kan av särskilda skäl bevilja dispens från behörighetsvillkoren.

15 §

Tystnadsplikt

Bestämmelser om utbildningscentralens organs och personals tystnadsplikt finns i 42 § i lagen om yrkesutbildning.

16 §

Ändringssökande

I beslut som fattas av direktionen för utbildningscentralen med stöd av denna lag får änd-

ring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen enligt bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ändring får dock inte sökas i beslut om utnämning av personal.

17 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen av den 18 juni 1993 om sameområdets utbildningscentral (545/1993) jämte ändringar.

18 §

Övergångsbestämmelser

Studerande vid utbildningscentralen som inlett sina studier före denna lags ikraftträdande har rätt till minst de studiesociala förmåner som var gällande vid lagens ikraftträdande.

Den personal vid utbildningscentralen som utnämnts till sina uppgifter före lagens ikraftträdande fortsätter i sina tidigare uppgifter när lagen träder i kraft.

Den direktion för utbildningscentralen som har utnämnts före lagens ikraftträdande fortsätter i sin uppgift till utgången av sin mandatperiod.

Den instruktion som gällde vid denna lags ikraftträdande samt de bestämmelser och föreskrifter om direktionens och tjänsteinnehavarnas befogenheter och uppgifter som gällde vid denna lags ikraftträdande tillämpas tills direktionen godkänner en ny instruktion.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 16 mars 2010
